

מטלת מנחה 11 – מתמטיקה בדידה

שאלה 1

- א. לא נכון
- ב. נכון
- ג. לא נכון
- ד. נכון
- ה. לא נכון
- ו. לא נכון
- ז. נכון
- ח. נכון

שאלה 2

יהיו A, B, C קבוצות.

בשאלה זו, נניח כי שלושת הקבוצות חלקיות ליקום U

נוכיח:

$$A. (A \setminus B) \cup (B \setminus C) = (A \cup B) \setminus (B \cap C)$$

נוכיח על פי זהויות אלגבריות כאשר נקודת המוצא שלנו היא $(A \cup B) \setminus (B \cap C)$.

$$\text{לפי המשפט בעמוד 46, } = (A \cup B) \cap (B \cap C)^c$$

$$\text{לפי דה-מורגן, } = (A \cup B) \cap (B^c \cup C^c)$$

$$\text{לפי פילוג, } = (A \cap (B^c \cup C^c)) \cup (B \cap (B^c \cup C^c))$$

$$\text{לפי פילוג, } = (A \cap B^c) \cup (A \cap C^c) \cup (B \cap B^c) \cup (B \cap C^c)$$

$$\text{לפי המשפט בעמוד 46, } = (A \setminus B) \cup (A \setminus C) \cup (B \setminus B) \cup (B \setminus C)$$

$$\text{לפי חוקי הביטול בעמודים 33, 43: } = (A \setminus B) \cup (A \setminus C) \cup (B \setminus C)$$

נוכיח כי $(A \setminus C) \subseteq (A \setminus B) \cup (B \setminus C)$, ולכן ניתן לוותר על איחודי לפי המשפט בעמוד 33

הקובע כי $A \cup B = B$ עבור כל $A \subseteq B$.

$$\text{אילו } A \setminus C = \emptyset \text{ אז ברור ש } (A \setminus B) \cup (B \setminus C) \supseteq \emptyset.$$

אחרת, יהי $x \in A \setminus C$, $x \in A$ ו- $x \notin C$.

$$\text{מקרה 1: } x \in (A \setminus B) \cup (B \setminus C) \Leftarrow x \in B \setminus C \Leftarrow x \in B$$

$$\text{מקרה 2: } x \in (A \setminus B) \cup (B \setminus C) \Leftarrow x \in A \setminus B \Leftarrow x \notin B$$

לכן הביטוי שווה ל- $(A \setminus B) \cup (B \setminus C)$.

$$B. \text{ אם } P(C) = P(A) \cup P(B) \text{ אז } C = A \text{ או } C = B$$

נניח בשלילה כי $A, B \neq C$ ונוכיח כי $P(C) \neq P(A) \cup P(B)$ (קונטרה-פוזיציה)

לפי ההנחה $A \neq C$, לכן $A \not\subseteq C \vee C \not\subseteq A$. כמו כן מתקיים $B \not\subseteq C \vee C \not\subseteq B$.

$$\text{מקרה 1: } A \not\subseteq C \text{ לכן קיים } x \in A, x \notin C$$

$$\text{לכן } \{x\} \in P(A), \{x\} \notin P(C)$$

לפי המשפט בעמוד 33, $P(A) \subseteq P(A) \cup P(B)$, ולכן $\{x\} \in P(A) \cup P(B)$ אך אינו ב- $P(C)$ ולכן

הקבוצות אינן שוות.

$$\text{מקרה 2: } C \not\subseteq A \text{ וגם } B \not\subseteq C \text{ לכן קיים } y \in B, y \notin C$$

$$\text{לכן } \{y\} \in P(B), \{y\} \notin P(C)$$

לפי המשפט בעמוד 33, $P(B) \subseteq P(A) \cup P(B)$, ולכן $\{y\} \in P(A) \cup P(B)$ אך אינו ב- $P(C)$ ולכן

הקבוצות אינן שוות.

$$\text{מקרה 3: } C \not\subseteq A, C \not\subseteq B \text{ לכן קיימים } a, b \in C, a \notin A, b \notin B$$

$$\text{לכן } \{a, b\} \in P(C)$$

$$\{a, b\} \notin P(A) \text{ (כי } a \notin A \text{)}$$

$$\{a, b\} \notin P(B) \text{ (באופן דומה עבור } b \notin B \text{)}$$

לכן $\{a, b\} \notin P(A) \cup P(B)$ אבל הינו ב- $P(C)$ ולכן הקבוצות אינן שוות.

ג. אם A, B סופיות ואם $|P(A \setminus B)| = 2 \cdot |P(A)|$ אז $|A \cap B| = 1$

לפי המשפט בעמוד 42 מתקיים כי $A \setminus B \subseteq A$.
לכן לפי המשפט בעמוד 29 עבור A סופית מתקיים כי גם $A \setminus B$ סופית.

לפי ההנחה $|P(A)| = 2 \cdot |P(A \setminus B)|$,
לכן לפי המשפט עבור $A, A \setminus B$ קבוצות סופיות: $2^{|A|} = 2 \cdot 2^{|A \setminus B|}$,
כלומר $|A| = 1 + |A \setminus B|$.

לפי המשפט בעמוד 37 עבור $A \setminus B, A \cap B$:
 $|(A \setminus B) \cup (A \cap B)| = |A \setminus B| + |A \cap B| - |(A \setminus B) \cap (A \cap B)|$

הקבוצה $(A \setminus B) \cap (A \cap B)$ היא קבוצה ריקה משום שעבור כל $x \in A \setminus B, x \notin A \cap B$.

הקבוצה $(A \setminus B) \cup (A \cap B)$ היא הקבוצה A משום שלפי המשפט בעמוד 46 $A \setminus B = A \cap B^c$,
ולכן $(A \setminus B) \cup (A \cap B) = (A \cap B^c) \cup (A \cap B)$.

לפי פילוג, השוויון לעיל שווה ל $A \cap (B \cup B^c)$.
לפי המשפט בעמוד 45 עבור $B: B \cup B^c = U$ ולכן השוויון לעיל שווה ל $A \cap U$.
מאחר ו $A \subseteq U$, לפי המשפט בעמוד 45 $A \cap U = A$.

לכן מתקיים $|A| = |A \setminus B| + |A \cap B| - |\phi|$ וגם $|A| = 1 + |A \setminus B|$

לכן $|A \setminus B| + |A \cap B| - 0 = 1 + |A \setminus B|$, ולכן $|A \cap B| = 1$.

שאלה 3

יהיו $A, B, C \subseteq U$ קבוצות.

נוכיח:

א. אם $A \subset B$ אז $A \cup B^c \neq U$

לפי ההנחה $A \subset B$, כלומר $(A \subseteq B \wedge B \not\subseteq A)$

לכן לפי $B \not\subseteq A$ קיים $x \in B : x \notin A$.

מ $x \in B$ נובע כי $x \notin B^c$

לכן $(x \notin A \wedge x \notin B^c)$, כלומר $x \notin A \cup B^c$

כמו כן לפי הנתון $B \subseteq U$, לכן עבור $x \in B$ מתקיים $x \in U$

מצאנו איבר השייך ל U שאינו שייך ל $A \cup B^c$. מכאן שהקבוצות בהכרח אינן שוות.

ב. אם $A^c \Delta B = B^c \Delta C$ אז $A = C$

לפי הנתון $A^c \Delta B = B^c \Delta C$

לפי חילופיות $A^c \Delta B = C \Delta B^c$

נפעיל ΔB^c מימין ונקבל $(A^c \Delta B) \Delta B^c = (C \Delta B^c) \Delta B^c$

לפי קיבוציות $A^c \Delta (B \Delta B^c) = C \Delta (B^c \Delta B^c)$

לפי עמוד 43 $B^c \Delta B^c = \phi$, לפי עמוד 47 $B \Delta B^c = U$

ולכן $A^c \Delta U = C \Delta \phi$

לפי עמוד 43 $C \Delta \phi = C$, $A^c \Delta U = (A^c)^c = A$,

ולכן $A = C$.

ג. אם $A \cap B \subseteq A \Delta B \Delta C$ אז $A \cap B \subseteq C$

אילו $A \cap B = \phi$ אז ברור ש $\phi \subseteq C$

אחרת, יהי $x \in A \cap B$ ונוכיח כי $x \in C$.

לפי ההנחה $A \cap B \subseteq A \Delta B \Delta C$, לכן $x \in A \Delta B \Delta C$.

לפי קיבוציות $(A \Delta B) \Delta C$, כלומר $x \in A \Delta B$ xor $x \in C$.

מאחר ו $x \in A \cap B$, כלומר $x \in A \wedge x \in B$, לא מתקיים $(x \in A \text{ xor } x \in B)$ ולכן $x \notin A \Delta B$.

לכן מתקיים $(x \in A \Delta B \text{ xor } x \in C) \wedge x \notin A \Delta B \Rightarrow x \in C$.

שאלה 4

נמצא קבוצות מהסוג A_k השוות ל-

$$A. \bigcup_{k=1}^{\infty} A_{2k}$$

נראה כי עבור $k=2$ יתקבל שוויון נכון

$$\bigcup_{k=1}^{\infty} A_{2k} = A_2 \cup A_4 \cup A_6 \cup A_8 \cup \dots$$

עבור כל $k \in \mathbb{N}$, הקבוצה $A_{2k} = \{2kn | n \in \mathbb{N}\}$ ולכן עבור כל $x \in A_{2k}$ קיים $n \in \mathbb{N}$ כך ש $x = 2kn = 2(kn)$. המספר kn הוא טבעי (כפל טבעיים הוא טבעי), מכאן שלפי הגדרת A_2 מתקיים כי $x \in A_2$. במילים אחרות, כל קבוצה מהצורה A_{2k} היא חלקית לקבוצה A_2 .

מכאן אנו מסיקים שהביטוי בשאלה הוא איחוד אינסופי של הקבוצה A_2 עם קבוצות החלקיות לה, ולכן הביטוי שווה ל A_2 .

$$B. \bigcap_{k=1}^5 A_k$$

$$\bigcap_{k=1}^5 A_k = A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4 \cap A_5$$

מהגדרות הקבוצות לעיל, ניתן להסיק כי הקבוצה השווה לאיחוד הקבוצות לעיל היא הקבוצה המכילה את הכפולות האי-שליליות המשותפות של 1, 2, 3, 4, 5. כלומר, $k = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 1 = 60$ (אין צורך לספור את 2 משום שכל כפולה משותפת של 2 עם 4 היא **בהכרח** כפולה של 4).

לכן $k=60$.

$$G. \bigcap_{k=1}^{\infty} A_k$$

$$\bigcap_{k=1}^{\infty} A_k = A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4 \cap \dots$$

בדומה לסעיף הקודם, עלינו למצוא את הכפולות האי-שליליות המשותפות של כל המספרים.

עבור כל $n \in \mathbb{N}$, אם $n \geq 2$ אז $n+1$ לא מתחלק ב- n .

זאת משום שהמחלקים של n הקרובים ביותר ל $n+1$ הם $n, 2n$, כאשר $n+1 \neq 2n$ ו $n+1 \neq n$, אחרת $n = 1$ ואילו לפי הנחת הטענה $n \geq 2$.

קיבלנו שאין אף $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ השייך לקבוצה. גם 1 לא שייך לקבוצה כי $1 \notin A_2$. נשארו עם הקבוצה הסופית $\{0\}$, הלא היא $A_0 = \{0 \cdot 0, 1 \cdot 0, 2 \cdot 0, \dots\}$. לכן השוויון נכון עבור $k=0$.

19.07.2021

ד. $A_6 \cup \{x + 3 \mid x \in A_6\}$

נראה כי עבור $k=3$ יתקבל שוויון נכון.

הקבוצה A_6 שווה ל $\{0, 6, 12, 18, \dots\}$ (כל הכפולות האי-שליליות של 3), והקבוצה $\{x + 3 \mid x \in A_6\}$ שווה ל $\{3, 9, 15, 21, \dots\}$ (כל הכפולות האי-שליליות האי-זוגיות של 3).

איחוד הכפולות האי-שליליות האי-זוגיות של 3 עם הכפולות האי-שליליות הזוגיות של 3 ייתן לנו את קבוצת כל הכפולות האי-שליליות של 3, כלומר את הקבוצה $A_3 = \{0, 3, 6, 9, 12, 15, \dots\}$